

Educația IT pentru funcționarii publici

Marcela Dobre
dobre.marcela@yahoo.com
marydobre@gmail.com

Motto:
„Analfabetul secolului XXI nu va fi acela care nu poate citi și scrie,
ci acela care nu poate învăța, care nu poate să uite
ceea ce a învățat în mod voit și care nu poate reînvăța.”
(Alvin Toffler)

Abstract. *Obiectivul principal al acestei lucrări îl constituie un subiect de real interes, și anume, creșterea nivelului cunoștințelor, competențelor și abilităților în domeniul IT ale funcționarilor publici. eGovernment (guvernarea electronică) pune la dispoziția cetățenilor serviciile publice on-line, utilizarea TIC, îmbunătățind evident eficiența sectorului public și participarea activă a cetățenilor la procesul decizional.*

Articolul încearcă să releve unele provocări cu care se confruntă practicienii și aspecte care favorizează educația IT, cresc competiția și conduc la creșterea motivației tuturor actorilor implicați în dezvoltarea societății.

Utilizarea TIC este o tendință necesară pentru evoluția organizațiilor publice și private, a mediului de afaceri în secolul XXI privind înlesnirea accesului cetățenilor la informațiile și serviciile publice.

Folosind o analiză simplă a situației actuale, se observă că apar unele constrângeri în procesul educational. e-Learning-ul poate crea o viziune comună asupra viitorului educației IT la nivel mondial.

Prin adoptarea pe scară largă a standardului ECDL se urmărește creșterea nivelului de competențe IT a funcționarilor publici până la un nivel care să asigure eficiența în stăpânirea mijloacelor informatice.

Cuvinte-cheie: e-government, sector public, tehnologia informației și a comunicațiilor, competențe digitale, funcționar public, educație, e-learning.

1. Introducere

Secolul XXI este caracterizat de apariția noilor tehnologii și promovarea inovației. Atât la nivel mondial, cât și în România, aceasta a dus la apariția societății moderne. O societate bazată pe informație și cunoaștere, caracterizată de utilizarea IT&C de toți oamenii, și nu doar de specialiști în domeniu. Transformările societății au condus la trecerea de la abordarea tradițională a relațiilor autorității publice-societate civilă la generarea unui mediu de interacțiune virtuală între autoritățile administrației publice, cetățeni și sectorul privat. Astfel, s-au impus adoptarea strategiei de guvernare electronică, planuri de management al schimbării și dezvoltarea aplicațiilor eGovernment. Pentru ca transformarea administrației publice să reușească este nevoie să avem cetățeni care au competențele TIC necesare, să înțeleagă beneficiile e-guvernării și să folosească cu încredere serviciile digitale. Practica a ridicat întrebări precum: Există o legătură între educația IT și dezvoltarea e-guvernare? Care este nivelul competențelor IT ale funcționarilor publici? Cât de importantă este educația IT pentru managerii publici și factorii de decizie din administrația publică? Care este nivelul de educație IT al actualilor studenți din facultățile cu profil de administrație publică, viitori funcționari publici? Dar al cetățenilor? Este educația IT motor al dezvoltării societății?

2. Orașe inteligente/oameni inteligenți (smart cities/smart citizens)

Odată cu nașterea lumii digitale, identificăm unele obstacole precum prăpastia digitală, care afectează o mare parte a cetățenilor, o „barieră între cei care au acces la internet și îl pot avea și cei care nu au acces sau nu își pot permite acest acces”¹. Într-o societate în care calculatorul și internetul au un rol tot mai important în viața de zi cu zi, suntem martori la o adâncire a decalajului digital, tot mai mulți oameni nu au abilitățile necesare de a folosi mijloacele electronice pentru a comunica on-line cu autoritățile publice. Este necesară crearea unui nivel minim de cunoștințe, abilități, competențe pentru închiderea prăpastiei digitale. Alfabetizarea digitală este o modalitate de a crește competitivitatea pornind de la nivelul de pregătire a angajaților. Pentru aplicarea noilor metode de administrare, observăm că nu numai funcționarii publici trebuie să aibă educația IT necesară, dar și cetățenii. Mă voi referi la oamenii care folosesc platformele web oferite de autoritățile publice cu sintagma „oameni inteligenți” (*smart people*) care au competențele IT și niveluri de învățământ, dar și la calitatea interacțiunii sociale și vieții publice.

---

¹ Baltac Vasile, *Tehnologiile informației: Noțiuni de bază*, Editura Andreco Educațional, Euroaptitudini, 2011.

Conducerile instituțiilor publice au creat strategii de dezvoltare a orașelor. Dar nu este suficient dacă acestea nu sunt aplicate în mod coordonat și organizat. Observăm o divergență între promovarea soluțiilor IT în sectorul public de teoreticieni și realitate, multe proiecte e-guvernare eșuează total sau parțial, sistemul este abandonat sau deloc implementat, obiectivele principale nefiind atinse, aceasta din cauza lipsei instruirii IT.

3. Educația IT – pregătirea de bază

În dezvoltarea orașelor, cetățenii bine educați sunt un element-cheie. Populație cu o înaltă educație IT avem acolo unde există cel puțin o universitate în oraș, deoarece acestea au ca prioritate adaptarea ofertei educaționale având în vedere schimbările prin care trece societatea datorită globalizării și dezvoltării de noi tehnologii.

Educația IT include cunoștințe inițiale (liceu, universitate, studii postuniversitare) și formarea continuă – învățarea pe tot parcursul vieții. De o importanță reală este acumularea cunoștințelor IT încă din școala generală, astfel s-a introdus odată cu adoptarea Legii Educației Naționale nr. 1/2011, disciplina tehnologia informației și a comunicațiilor. Ministerul Educației are ca prioritate instruirea asistată de calculator, procesul educațional, dotarea cu tehnică de calcul și folosirea pe scară largă a IT-ului în educație. Conform OUG nr. 97/2009, se introduce în cadrul examenelor de bacalaureat proba de evaluare a competențelor digitale. *Rezultatul evaluării se exprimă prin nivelul de competență în raport cu standardele europene recunoscute în domeniu.*²

Anexa 3 la OMECI nr. 5219/09.09.2010 privind recunoașterea și echivalarea rezultatelor obținute la examene cu recunoaștere internațională prevede: „Se recunosc și se echivalează cu proba de evaluare a competențelor digitale, proba D din cadrul examenului de bacalaureat, rezultatele obținute la examenele ECDL, finalizate cu certificatul ECDL Start sau cu certificatul ECDL Complet”³. Modernizarea sistemului de educație pentru asigurarea unui nivel de bază de cunoștințe IT&C a absolvenților din învățământul preuniversitar s-a făcut prin includerea competențelor IT printre cele opt competențe-cheie. Competențele digitale și de utilizare a noilor tehnologii implică utilizarea critică și cu încredere a mijloacelor media electronice la muncă, în timpul liber și pentru comunicare. Aceste competențe se referă la gândirea logică și critică, la abilitățile de management a informației la standarde înalte și la abilități de comunicare dezvoltate. La nivelul de bază, abilitățile TIC cuprind utilizarea tehnologiei multimedia pentru a primi, evalua, stoca, produce, prezenta și schimba informații și pentru a comunica și a participa în rețele, prin internet.

² <http://www.edu.ro/index.php/legaldocs/12797>

³ http://www.ecdl.org.ro/info_candidati.php?id=112

Programa ECDL corespunde materiei pe care toți elevii de liceu o parcurg în cadrul orelor de TIC din programa școlară pentru clasele a IX-a și a X-a.

4. ECDL – European Computer Driving Licence

Acest program de certificare a aptitudinilor de operare pe calculator recunoscut la nivel internațional este o modalitate de creștere a competitivității instituțiilor publice. Permisul european de conducere a computerului crește gradul de mobilitate profesională și utilizare a calculatorului în mod eficient și productiv, oferă o bază standard de cunoștințe IT necesară în noua societate informațională care se află în continuă dezvoltare.

Includerea ECDL ca o componentă de bază în cadrul programelor de e-Government cu privire la formarea și certificarea competențelor aparatului de administrație publică este o necesitate vitală care completează dezvoltarea serviciilor publice on-line. În baza prevederilor HG nr. 1007/2001 și a Ordinului nr. 252/2003 al Ministrului Administrației Publice, încă din 2002 au demarat la nivel național programe de certificare a funcționarilor publici. Dezvoltarea capitalului uman din administrația publică se face și prin programele de formare organizate de ANFP în parteneriat cu centrele acreditate *ale companiilor din* domeniul IT&C. Formarea profesională este asigurată de cadre universitare, experți cu abilități și competențe *recunoscute* în domeniile de referință, ceea ce va permite beneficiarilor să-și dezvolte aptitudini și competențe cu aplicabilitate în activitățile curente.

e-Learning. Metodele moderne de formare prin utilizarea și dezvoltarea platformei de e-Learning aduc avantaje formării continue și dezvoltării de noi competențe în concordanță cu nevoile pieței muncii, finalizate cu obținerea unei certificări recunoscute național și internațional. Prin ECDL on-line se promovează învățarea pe tot parcursul vieții, aceasta devenind un element important de creștere în dinamica pieței muncii.

5. Cele mai bune practici

Adoptarea celor mai bune practici a devenit evidentă atât pentru sectorul public, cât și pentru sectorul privat. Sistemele de educație europene și instituții de învățământ de prestigiu urmăresc ca absolvenții lor să dețină permisul ECDL (de exemplu, University of Manchester, Oxford Brookes University, University of London, University of Glasgow, University of Malta, University of West of Scotland, University of Pavia Italy).

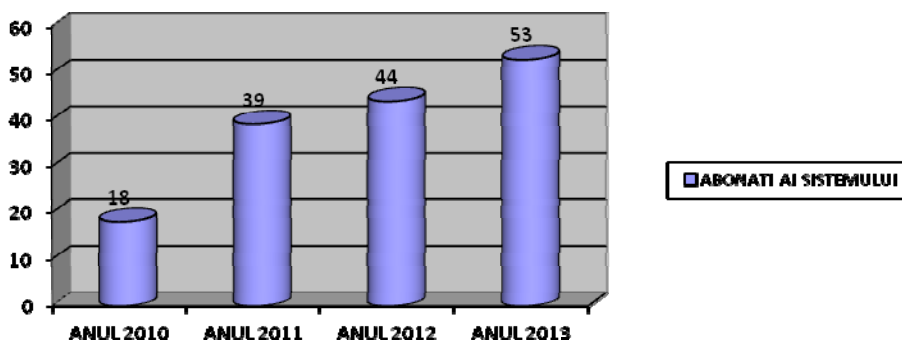
Relevantă pentru acest studiu este situația implementării soluțiilor eGovernment în cadrul Primăriei Slobozia, Ialomița. Prin intermediul site-ului web, administrația publică locală dă posibilitatea cetățenilor de a descărca diferite formulare electronice, efectuarea de plăți on-line a taxelor și a impozitelor.

Oportunitățile oferite de fondurile europene permit accelerarea procesului de informatizare prin programe specifice (un exemplu: „Optimizarea și reducerea timpilor de livrare a serviciilor publice prin utilizarea instrumentelor moderne de control în cadrul Primăriei Slobozia”, cod SMIS 11326, proiect finalizat în anul 2012 și finanțat din FSE prin PODCA pe baza contractului nr. 149 din 18.06.2010, a avut ca obiective: realizarea unui sistem de control managerial, achiziționarea de echipamente informatice, licențe și aplicații software și cursuri pentru pregătirea personalului⁴). Alte proiecte cu fonduri structurale care permit dezvoltarea indirectă privind dezvoltarea instituțională și formarea personalului din instituții publice: contractul de finanțare prin Programul Operațional Regional 2007-2013 Axa prioritară 1 „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere” Domeniul major de intervenție 1.1 „Planuri integrate de dezvoltare urbană”, cod SMIS 10887.⁵

Gradul de acoperire cu permisul ECDL a funcționarilor publici în Primăria Slobozia este de 70, din numărul total de 106 angajați.

Raportat la numărul de 45.891 de locuitori, gradul de utilizare de către cetățeni a sistemului de plăți online implementat în anul 2010 a avut până acum:

Abonați în anul 2010	18
Abonați în anul 2011	39
Abonați în anul 2012	44
Abonați în anul 2013	53

6. Concluzii

Componenta-cheie în implementarea noilor metode de guvernare este înțelegerea importanței educației IT a tuturor factorilor implicați. Pe de o parte, educația IT a cetățenilor care trebuie să înțeleagă structura sistemului de guvernare on-line pentru a-l folosi eficient, iar pe de altă parte, importanța

⁴ <http://www.sloboziail.ro/fonduri/11326/11326.html>

⁵ <http://www.sloboziail.ro/lexloc/hotarari/hc12013/hcl0712013.html>

educației IT a funcționarilor publici care trebuie să cunoască conceptele de bază ale tehnologiei. Aceștia și specialiștii IT trebuie să lucreze în echipă la dezvoltarea sistemelor de guvernare on-line a autorităților publice. Managerii publici sunt factori-cheie în înțelegerea rolului computerului în viața de zi cu zi, oportunităților oferite de rețelele de calculatoare, promovarea educației IT și alocarea resurselor. Într-o organizație modernă, este imperativ necesară introducerea printre condițiile de participare la concursul pentru ocuparea unui post de funcționar public a certificatului ECDL. Sisteme educaționale complementare celui tradițional pot oferi educația IT necesară unui funcționar prin parteneriate între ECDL România și autoritățile administrației publice. Succesul guvernării electronice depinde de competențele și abilitățile umane. Astfel, educația și formarea IT trebuie considerate acțiuni prioritare pentru îmbunătățirea activității sectorului public.

Bibliografie

- Baltac Vasile, *Tehnologiile informației: Noțiuni de bază*, Editura Andreco Educațional, Euroaptitudini, 2011
- Vrabie Cătălin, Digital based society through education – Social and Environmental Dimension Sustainable Development: Alternative Models in Central and Eastern Europe, Collection of Papers from the 6th Forum of Phd Students International Seminar European Parliament, Brussels, October 15-17, 2012
- Vrabie Cătălin, Competence Management and The Adoption of e-Government, First Global Dialog 'Governing good and governing well'; The first global dialogue on ethical and effective governance, 28-30 may 2009, Amsterdam, the Netherlands
- Vrabie Cătălin, Kemal M. ÖKTEM Comparative study on local e-Government
- Tino Schuppan, Skill Requirements for eGovernment, Institute for eGovernment, University of Ptsdam, EGPA Conference 2008, 3-5 September 2008 in Rotterdam (The Netherlands).

Site-uri web

- Agenția Națională a Funcționarilor Publici – Programe de perfecționare
<http://www.anfp.gov.ro/PaginaContinut.aspx?Id=118>
- European Computer Driving Licence Foundation
<http://www.ecdl.org.ro/>
- Primăria Municipiului Slobozia, Județul Ialomița
<http://www.sloboziail.ro/lexloc/hotarari/hcl2013/hcl0712013.html>